

17
(10)
Zweiter Brief

7

437.
21

MODUM VIAMQVE
REGIAM

AD OPTIMARUM ARTIUM NOTITIAM
PERVENIENDI

IN ACTU ORATORIO-VALEDICTORIO

Die 30. Septembr. 1701. hora 2.

monstrabit

V I R I

NOBILISSIMI, AMPLISSIMI, PRUDENTISSIMIQUE

DOMINI JACOBI *Bierisch* /

Torgensium Reipublicæ Consulis, qui jam cum im-
perio est, meritissimi

FILIUS UNICUS UNICEQUE DILECTUS

JOHANNES JACOBUS *Bierisch* /

Mufarum Torgensium Civis dignissimus,
quem ut benevolè audiant

Domini Mæcenates, Patroni, Fautores
ac Amici,

Officiosissime perque amanter invitantur,
rogantur,

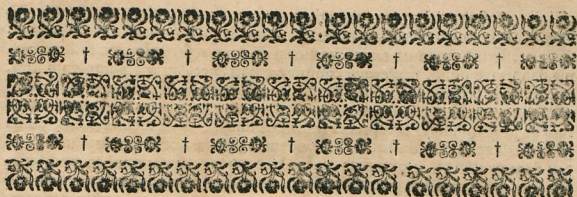
M. GODOFREDO STEINBRECHERO,
Rectore.

TORGÆ,

Typis JOHANN. ZACH. HEMPEL

MODUM VIVENDI
 REGIAM
 AN OBIIT ALBERTUS
 IN AETATE ANNI
 DOMINI MDCCLXXII
 JOHANNES NICOLAUS
 DOMINUS
 M. GODEFRIDUS
 M. GODEFRIDUS

Quantum optima fide conspicuis Præcepto-
ribus laudis pariter atque æstimmii accedit, si bo-
næ frugis indolisque egregiæ Discipuli spe votoque fe-
liciorum optimarum artium, in ipsâ statum tenella æta-
te, progressum faciant; tantum contra maculæ ipsorum
existimationi famæque ab imperitis Scholarumque o-
fibus aspergi solet, si è quovis ligno rudi non ele-
gans semper fiat Mercurius neque salis quicquam lava
in parte mamillæ Arcadico cadat pecori, (a) discipulo
nimirum, qui teste *Fabio*, (b) non magis secundum naturam homo editus, quam
prodigiosum corpus & monstris insigne, aut aliis malitiæ ac negligentia mac-
culis infame. Omnium sanè aures oculosque ferunt tantumque non fascinant
exempla eorum, quos admodum pueros ad eruditionis cacumen pervenisse
legimus. Ita felicioris venæ Poëtam *Lucanum*, sex admodum menses natum,
Romam portatum & celeberrimis Grammaticis Palemoni ac Cornuto creditum
pucherima infantia fux specimina edidisse, sunt, qui affirmant. (c) Fama ille
ac potentia insignis Romanorum primus Monarcha *C. J. Cesar* in pueritia sua
Herculis laudes scriptis celebravit doctissimis & acutam de Oedipo Tragedi-
am conscripsit. (d) Nec ejus laudatissimus successor *Augustus* minore encomio
dignus, utpote quem Historicus narrat à teneris non elegantes solum habu-
isse Orationes, sed heroica etiam fortissimi Ajaxis facinora Tragediâ illustra-
rum ivisse, (e) quam quidem, quippe infelici fidere natam, paulo post con-
sciderit, hinc à quodam Tragediographo interrogatus: Quomodo se habet
Ajax tuus, respondisse legitur: in *Spongiam incubuit*. (f) *Tiberium Casarem* anno
ætatis nono Parenti suo pro nostris parentasse, testis est Historia. (g) Naturæ
istud miraculum *Justus Lipsius*, duodecim annorum puer tam eruditas habe-
bat orationes, quæ eruditissimos in admirationem rapuerunt. (h) *Cl. Thomas*
Freigius Vir de re literaria optime meritis Filiolam suam duodecim annos natam,
non paucarum linguarum, Latinæ cum primis ac Græcæ nec non Artis Ar-
ithmeticæ ac Poëticæ satis peritam fuisse; ipsam autem à septem annorum fi-
liolo brevi superatam profectibus esse memorat. (i) Exempla alia sicco jam
pede prætereo, quæ non adeo ingenti nobis erunt admirationi, perpenden-
tibus, tales adolescentem felicitate ingenii superasse alios, ac egregia educa-
tione gavisos discendique cupiditate incensos Magistris facili suis eximiam
perperisse gloriam.

) 2

Post-

- a) *Juvenal. Sat. 7.* b) *Libr. 1. Cap. 7.* c) *Præter alios Andr. Wilkins in Me-
tobod. Schol. p. 17.* d) *Sueton. in ejus Vita Cap. 56.* e) *Idem in Vita
Augusti Cap. 24. 25.* f) *Macrob. Lib. 2. Satur. C. 4.* g) *Sueton. in
ejus Vita C. 6.* h) *Lips. Cent. 2. Ep. 31.* i) *In Prasat. Trist.*

Postea verò quam contraria nunquam non reperiuntur exempla eorum, qui licet non imberbes Juvenes, tot annos Scholæ & Classicæ & illustris sub-
 sellia presserint, vacuum tamen verticem domum referendo, ac reduces an-
 nis pannisque obfiti, frugesque consumere nati, nec Patriæ emolumento sunt,
 nec Familiæ ornamto : non paucis sane Parentibus ac Amicis subnascitur,
 admiratio : unde tanti morbi malum fit; cumque culpa in fidelissimos non-
 raro ac probatissimos Præceptores transferri soleat : senia mentis nostræ paulò
 prolixius exponere, contitui. Equidem si naturæ nostræ per lapsum corru-
 ptæ depravationem respiciamus, cujus labe omnes cogitationes ac meditatio-
 nes non nisi in malum propensæ sunt : mirandum non adeò est, si tot carci-
 nomata, tot morbida pecora, tot vitiorum mancipia ac ignorantix dedecora
 è scholis sæpius prodeant. Quam labem etiam Gentilibus haud ignotam fuisse
 palam est. Cicero errorem, inquit, cum lacte nutricis fluxisse videmur,
 & ille των ποτην περιικαται. (k) Euripides in Hippolyto scribit:

Θεὺ τῆς βεβητίας τῆι παρρησίᾳ φρε ὄσι;
 Τί τίμα τάλμης καὶ θρασυς ἤρησται.

Heu! quo progreditur humana mens;
 Quia nimis temeritatis & audacie eris.

Cui suffragatur Flaccus, damnosa, inqviens, quid non imminuit dies? Asta Pa-
 rentium pejor avis, tuis nos nequiores, mox daturus progeniem vitiosiore. (l) Id
 quod autem omnium optimè depingere scivit Michael Neander, Rector Scholæ
 Ulfeldensis benè meritis, ita scribens: (m)

Εἰς γὰρ ἀνεὸν δουλοειῆς ἰκαῖθ
 παῖδες, εὐ' αἰνῶ διδαχῆς τε καλοῖς
 Οὐδὲ πλῆγαις, εὐ' ἑμοκλῆς ἀρεταῖς
 ἐκπυεῖσθαι.

Ultimas ad nequitiâs juventus,
 Venit, haud laudum stimulis neque ullis
 Sive virgû sive minis pericli
 dulcia movetur.

Interim, sicuti Schola huic malo mederi potest, ac proinde bonæ fidei Præ-
 ceptoribus solatio non cedit minimo, si è ludo suo, tanquam ex eqvo Trojano
 quamplurimi laude probitatis, eruditionis morumque ivavitatis conspicui Ju-
 venes prodeunt, & probi Parentes, Filiis suis ornatissimis patrios Lares re-
 pentibus, cum Matre Gracchorum Cornelia præ sincero gaudio exclamare,
 queunt: Hac nostrâ Ornamenta; (n) ita benevolo Lectori ingratum non fore
 speramus, si, quantum angustia paginæ favet, Causas, quamobrem non pauci
 Discipulorum degenerent aliisque eruditione non paria faciant, liberius ex-
 promamus palmarias, è quibus Familiam quasi ducit incuria Parentum & in-
 prole ritè educanda negligentia, quando nimirum in opibus corradendis ali-
 isque rebus, quas officii ratio imponit, dies noctesque occupati, de pietatis
 exercitio & legitima prolis educatione minus sunt solliciti, calceum scilicet
 curantes, pedem negligunt; vel pessimis exemplis præeuntes fenestras ad om-
 nem nequitiâm aperiunt. imprimis, si omnibus pueros convivii adhibent,
 immodicis, ubi strenue potatur, joci & cachinni clamoresque stentorei tam-
 sæpe sordidi, ut pia mens aurisque ab illis rectè abhorreat, miscentur, ubi al-
 terum alterum magnis urget culullis, laceffit convitiis, scyphos in caput alteri-
 us impingit, & sicut vinum non habet pedalia, sed dicto Prophætæ cor auf-
 fert,

k) Aristot. L. 1. de Poet. 1) L. 3. Od. 12. m) In Carm. de Miseria Pedagogorum.
 rum. n) Cic. in Erute.

fert, (a) ita Parentes temulenti, manibus tremantibus, vacillantibus pedibus, genibus labantibus, & manibus pedibusque officium suum haud facientibus, à pueris se suis domum duci curant, mentisque haud compotes cum uxore aut jurgitant, aut vino incalescentem æstuanteque ventrem in libidinem desumpare sinunt, non animo volentes monitum Apostoli: uxori cum ratione cohabitent mariti, monentis. (p) Quid igitur mirum, si pueri quorum malitia è lapsu alioquin corruptissima, Parentum vestigia legere premereque discant? Quid mirum, si ex arbore mala malus succrescat fructus. Hinc Philolophus ille adolescenti perulce agenti dixisse dicitur: *Pater te sevis ebrius.* (g) Et sane si optimorum maximeque sollicitorum Parentum liberi à paternis quandoque Virtutibus deciscunt, ita ut communi tritum sermone proverbium veritati non raro respondeat: *Heroum Filii noxe*: siquidem *Cyros* laudatissimo Principi successisse illaudatum Filium *Cambysen* legimus, & *Augustum* imp. quò meliorem Roma ethnica vix vidit, filiam suam nepotemque; *Julias* cum nepote *Agrippa*, ob inuisam vitæ flagitiosissimæ turpitudinem, in Insulam relegasse, easque tres vomicas & tria carcinomata sua appellasse: *Antonium* Philolophum Patrem optimum Filium reliquisse pessimum *Commodum*, verè incommodum, cujus nequitie ac contumaciæ compescendæ, licet novem Præceptores omnem curam operamque impenderint; ipsum tamen plus mille novem vitis obrutum fuisse, ut nec ullum excogitari posset vitium, cujus expertus fuisset, Judice *Antonio Guevara*. (r) Quod si, inquam, Parentum vel optimorum curam pessime sæpius cadat, quid sperandum est Præceptoribus etiam fidelissimis ac vigilantissimis, si Juvenem vitis assuetum, aut ex pessima radice ortum meliori statim formæ reddere debeant. Sicilicet Tyrannus truculentissimus *Dionysius* minor, cum *Dionem* Syracusanum in exilium egisset, Patrisque odio Filium *Hipparinum* sic educari curasset, ut indulgendo turpissimis imbueretur cupiditatibus: Pater Dion reddidit patriæ Filio suo deperdito sollicitissimos quidem custodes apposuit, ad meliorem ipsum vitam reduciturus, at hujus ille discipulæ impatiens è superiore se ædium parte præcipitans, pessimè perit. (s) Uti igitur à teneris assuescere multum est, (t) & quo facilius tenellum surculum in quamlibet partem flectere licet, (u) ita eò difficilior Scholæ Magistris accidit, si consuetudinem, in naturam quæ abiit, diuturnam mutare, longoque usu corruptos mores ad meliorem frugem revocare debent, imprimis si accedat nimia Parentum indulgentia, ipsi qui iusto largiorem pecuniam erogantes, aut ad nutum, quasvunque volunt, epulas conquisitissimas præbentes, permittant jubentque, ut famulus famulaque illis blandiatur, aduleatur, Dominos ac Principes appellet; qui thesauros ipsis commonstrant, & vix ex ephæbis egressis spem puellulæ genere opibus & formâ florentis potiundæ faciunt, aut, si pulvis scholasticus ipsis tædio esse cepit, ante diem, in sanguinis juvenilis fervore ac voluptatibus æstuante, sine ullo morum custode in Academiis mittunt, libere, quocunque voluerint, evagari patiuntur, & ad omnia ipsorum vitia connivent, dolentes, si filio delicato ægrè forte fiat, eaque propter, quamvis ipsis haud ignorum esse debeat, animam scholæ disciplinam esse, quæ dilapsa, ne nomen quidem imperiumque Romanum satia munitione consistens possit, rectè judicavit Imperator ille: (v) Præceptores tamen verbis minusque cogunt, ut æquo indulgentiores in filios sint vel licet contumacissimos, vel negligentissimos. Quare non ultimam causam, quamobrem Tirones voto minus in literis bonisque moribus proficiant, esse constat, si autoritate & opibus florentes Parentes, aut omnes quibus salus scholarum curæ cordique esse

(a) Hof. 4. v. 11. p) 2. Petr. 3. v. 7. q) Ap. Plutarcb. de Educat. r) In Horol. Princip. s) Corn. in Dion. t) Virgil. u) Saavedra Symp. 2. Polit. w) Alex. Severus.

esse debeat, officio suo divinitus demandato defunt, de quibus non male, *Andreas Wilkins*, Vir eruditissimus: (*) *Collen leest in die Schule gehen / da sie alt sind / giengen nicht gen hincin / da sie jung waren*, haud accurate nomine lance perpendentes, salutem se suam debere scholis, ut *bonarum artium sententia*, quibus obstructis, & Republicam dilabi oporteat, teste *Philosopho*; (y) nec minus, *Seminaris ac Plantaris Ecclesiarum rerumq; publicarum*, atque adeo *optimis & longè pulcherrimis Civitatum & Provinciarum armamentariis*, scito *Reunfii*. (z) Quid? si Parentes tela in scholas sua vibrare earumque Doctores vili pendere, odisse, verbis duris & acerbis ab aspectu congressuque pellere, malè de illis passim sentire, illos persequi ac defraudare haud dubitant, quippe ultimæ fortis ordinem, cui, licet injuriam patienti, ne musitare quidem liceat; quorum è grege fuit *Bodinus*, qui Virum de Juventute ac orbe literato meritissimum *Neandrum*, sã contumeliosè *hominem de schola* appellavit. (a) *C. Caligula* pessimi Imperatoris tantum in scholas odium erat, ut de *Homeri* Carminibus extirpandis cogitaverit, *Virgilium* ut nugatorem, *Livium* ut negligentem scriptorem repudiaverit, damnaverit, & *Seneca* Orationem sine calce dixerit arenam. Hos scilicet literarum contemptores esse constat, qui cum Papa illo, *Paulo II.* omnes sapientiæ thesauros scrinio pectoris sui reconditos jamjam, & cum lacte materno implantatos esse judicant; vel quibus inficitia sua odium erga literas parit, cum *Licinio Imperatore* infensissimo literarum hoste vix idoneis, qui nomen decreto suum possint subscribere, ad *Moscovitas* relegandi, sã eruditionis Sacerdoti esse arbitrantur, si caput quoddam Biblicum aut Evangelium legere sciat: cum apud illos lege interdictum sit publice de re aliqua concionem habere, hinc non multis abhinc annis *Protopopa* (qui Russis sacerdotes est) nomine *Lagin* cum Collegis suis pro Cathedra sacra plebem informans, re ad Patriarcham delata, ab officio remotus una cum sociis in Siberiam relegatus est. (b) Qua quæso sciendi discendique voluptate inflammabitur proles à tam acerbo stolidoque literarum contemptore, persecutore prognata, licet, vel mille Magistri manum aratro, quod dicunt, admoveant, omnem tamen frustra sument operam: quoniam vulgo, quod dicitur, *haud procul à stulto &c.* Filius *Ludovici XI.* Galliarum Regis tædio artium humaniorum vel ideo capiebat, quod Pater ejus, homo foetidissimus Musas abhorrens, factorem pro Feciali, tonsorem pro Legato, & Medicum pro Cancellario habebat, (y) à quo parum abfuerunt Aulici quondam *Würtembergici*, qui *Eberhardino* Duci Latine Lingvæ studium permittere noluerunt, *librico* persuadentes, satis esse, si sciret Germanicè legere ac scribere. (d) Et longè stolidiorem se gessit Senator ille, qui non adeò opus esse literatis censuit: *quandoquidem aque ligno inscribere res, ac chartis liceat*, cui autem responsum dedit non nemo: *lignea capita dant lignea judicia.* (e) Quantum eruditionis ac prudentiæ liberis, à tam stolido Parente ortis, esse potest? præcipuè, cum hic auri facta fame impulsus, sumtusque lucraturus prolem suam vel nulli Præceptoris, vel inepto futi-lique tradit, aut, parum iusto pietatis artiumque fundamento, scholis eximit, tam avidus avidusque, ut prius è pumice aquam extorseris, quam plumbeum ex illo numulum? (z) Quemadmodum itaque avaritia omnium malorum radix est, & teste *P. Syro* avarus in nullos bonus, in se pessimus est: ita & hodie cum *Crato* Thebano illo Philosopho (b) in altissimum locum confendendum esset & proclamandum: *Quo tenditis homines, qui pecunia acquirenda liberis relinqvenda omne impenditis studium; ipsorum autem educationem suæque*

x) In *Method. Schol.* p. 48.

y) *Aristot.* in *Polit.* 8.

z) In *Encænis nova Exo-*

dra *Jenef.*

a) *Ap. Oelschlegel. Hierogl.* 38.

b) *Olear. in Itiner. Pers.*

L. 3. c. 25.

y) *Lanf. pro Hispan.* p. 246.

d) *Idem Orat. contr. Germ.*

p. 901.

e) *Wilkins l. c.*

z) *Plaut.*

h) *Apud glus. arch.*

deque habetis. Id quod etiam Diogenes Megarensibus objiciens, se malles, inquit, ipsorum hircum esse, quam filium, & doctissimus Plutarchus magno in tales opere invehitur Parentes, qui accuratam rei familiaris augenda rationem quidem habentes, peritissimos nunc Agricolas, nunc nauatas, nunc infitiores elegant ac constituant; quando autem vel in triviis invenerint mancipium vinolium & gulosum, proli informanda ineptissimum, aleatorem, heluonem, huic committant filios. Scriptor hic prudentissimus (x) avaritiae id tribuit, hinc Aristippum refert Patri cuidam, se interroganti: quantum mercedis pro Filii sui institutione posceret, respondisse: mille denarius, Patreque exclamante: O Hercules, quantum hoc pretii possis ut mille denarius mancipium emere? regessisse: proinde habebis duo mancipia, filium nempe tuum & id, quod emes. Pudeat profecto ejusmodi Parentes, non rectiori secum via reputantes, optimam hereditatem a Parentibus tradi liberis, omnique patrimonio praestantiozem, gloriam nimirum Virtutis rerumque gestarum, ut recte judicat Tullius, (A) & rectius Rabbi Neboras, inquit, (u) ceteris in mundo relictis omnibus, filium meum in sola Lege Dei insituro: quia homo edit de mercede ejus in seculo praesens & cornu ejus fiat in seculo futuro. Nec injuria B. Lutherus: (v) Vorhin da man dem Teuffel dienete und Christum Blut schändete/da stunden alle Beutel offen/und war des Lebens zur Kirchen und Schulen und allen Greueln keine Masse/da kunte man Kinder in die Klöster/ Stifft/ Ritterschen/ Schulen treiben/ stoffen und zwingen/ mit unsäglichen Kosten/ da alles verlohren war. Nun man aber rechte Schulen und rechte Kirchen soll stifften/ ja nicht stifften/ sondern allein erhalten im Gebäu/ denn GOTT hats gestifftet/ und gnung darzu gegeben/ auch zu erhalten/ und wir wissens/ daß GOTTes Wort ist/ und daß es die rechte Kirche gebauet heisset/ Christus Blut und Marter geehret: Da sind alle Beutel mit eisernen Ketten zugeschlossen/ da kan niemand zu geben/ und über das auch Kinder davon müssen. Et auibi: (z) Die Hölle ist nicht leichter verdient/ als an seinen eigenen Kindern. Derohalben ist es hoch von nöthen/ einem irdischen ehtlichen Menschen/ daß er seines Kindes Seele mehr/ tiefer/ fleissiger ansähe/ denn das Fleisch/ das von ihm kommen ist/ und sein Kind nicht anders achte/ denn als einen bösslichen edelen Schatz/ der ihm von GOTT befohlen sey/ zu verwahren/ daß ihn der Teuffel/ die Welt und das Fleisch nicht stehlen und umbbringen. Denn er wird von ihm gekostet werden am Tod und Jüngsten Tage/ mit gar scharffer Rechnung/ denn was megest du/ daß herkommen wird das schreckliche Heulen und Klagen derer/ die da ruffen werden: O seelig sind die Leiber/ die nicht Kinder geböhren haben/ und die Brüste/ die nicht gesaugt haben! Luc. XXIII, 29. Ohne Zweifel darum/ daß sie ihre Kinder nicht wieder zu GOTT gebracht haben/ von dem sie sie zu behalten empfangen haben. Nihil proinde causa erit Parentibus, cur mirentur, si maledictio ac vindicta divina sortidiam ac avaritiam suam subsequatur, & re familiari in pejus Indies ruente, Filij bipedum nequissimi evadentes, male parta, aut Praeceptorum detentam mercedem male perdant, dilapident, plusque opera Veneri ac Baccho, quam pietati bonisque artibus navare gestiant. Properamus etenim ad aliam causam, quae optimarum artium profectui remore est ac impedimento haud exiguo, ipsa nimirum discipulorum protervitas, malicia, aut ingeniorum ceteroquin satis proborum tarditas. Timorem Domini initium sapientiae, (o) & pietatem ad omnia utilem esse, (π) sacrae testantur paginae. Hinc sapientiam una cum laudabilibus literarum incrementis frustra sperari, expectari a discipulo sibi vivente, otio ac lasciviaz indulgente, aut ingenio stupiditate laborante, in propatulo est. Quenammodum enim (e) in Medico vel probatissimo, non est, semper ut ager relevetur: ita neque in Magistri cura manuque postum, ut è quovis vudi ligno fiat Mercurius, & juvenentis, tam inepta

(x) De puer. Educac. (y) L. i. Offic. c. 24. (z) Kidd. C. 4. Set. XIV. (o) Tom. V. Altenb. fol. 317. & 318. (p) Tom. I. Altenb. fol. 301. (q) Psalm. III, 10. Syr. 1, 15. (r) 1. Tim. IV, 8. (s) Ita B. Frid. Hildebr. Crm. 3. Ep. 75.

interdum, insulse ac pertinacis vitia, quæ sunt infœtia & malitia, emendantur, tolluntur; si
 pertinax literarum odium, si fuga laboris, quo solo artium arces expugnantur, viam puero
 emergendi præcludant, nihil aut minimum certè Informator docendo, castigando proficiet, la-
 zorem lavabit & oleo operæque perditis, spes & vota sua irrita, in ventos abissis dolebit. Do-
 lore autem afficiant Præceptorem, discipulos pudeat, pudeat salutem suam tam-
 impiè prodant; cum tamen à teneris ungviculis didicerint, non bene ideo sibi
 fore, nec diu vivos inter commemoraturos; pudeat, non in animum revocantes,
 otium sine literis mortem esse, & vitæ hominis sepulturam: * quoniam hominem inter-
 mortuum & otio deditum nihil interesse rectè judicat prudentissimus Seneca, id-
 eoque villam *Vatæ*, nulla re alia, quam otio noti, prætergressus, hic situs est, dixit,
 (σ) *Vatæ*, quam obrem, uti *Plato* ille divinus discipulos schola sua exeuntes mon-
 nuit: videte in re honesta collocetis otium, & sicut *Socrates* apud *Aristophanem*, quen-
 dam ad Philosophiæ studium exhortatus, ita allocutus est:

Ὑπὸ δ' ἀπίστῳ γλυκὺν οὐ δὲ μὲν ἄται,
 Oculis abesto dulcis, ac nocens sopor:

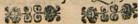
ita quilibet discipulorum, cui vel mica sanæ mentis superest, meliora monenti
 Præceptoris aurem semper patulam præbeat, ac Symbolum *M. Aurelii Numeriani*
 foribus Musæi vel potius animo inscribat: esto, quod audis, nisi & sibi dictum vel-
 lit, quod *Alexander M.* ignavo militi dixit: aut nomen mutæ, aut mores; optimè gna-
 rus, dormientem, dicto *Platonis*, nulla re dignum esse, nec otium solum dare vitia
 corpus, igne cum corrumpere, ut vitium capiunt, ni moveantur aquæ, (ζ) sed amoris eti-
 am flammam inflammarî inerti otio. Hinc *Cupido* interrogatus, quid amaris etiam
 Deos Deasque telo suo faucibus ad amandum impulerit, *Dianam* autem intactam
 semper reliquerit? respondisse fertur: eam se nunquam otiosam offendisse, venatri-
 cem etiam sub Jove frigido manentem. (υ) Et quamvis felici ad eò ingenio non flo-
 reat discipulus, industria tamen ac pertinacem laborem omnia sciat vincere,
 nihilque tam difficile esse, quin quærendo possit investigari. (ϕ) *Mελιτη το πιν*, ait
Periander ille *Corinthius*. Quocirca non Symbolum modo illud Imperatoris *Se-
 ptimii Severi* suum faciant literarum cultores: *Laboremus*, aut laboriosissimi *Li-
 ppii*: *Labore & Constantia*; sed exempla etiam Virorum, quos pertinax labor ad
 fastigium eruditionis provexit, imitanda sibi proponant: *Demosthenis*, qui natu-
 ræ impedimenta antelucana vicit industria, plusque olei quam vini absumsit: (ψ)
Tullii, non somno, inqviens, vaco, sed succumbo, oculosque vigilia defatigatos in ipso
 opere desineo: (χ) *Plinii Majoris*, quem *Minor* scribit somni parcissimi fuisse, nonnunquam
 etiam inter ipsa studia instantis ac deserentis. Verum enim vero quotus quisque dis-
 cipulorum hodie, dolor! est, qui ex aliis exemplum sumit, ex usu quod fiet suo, (z) li-
 cet *Atheniensium* legislator *Draco* præfens sit, & capitali otiosos supplicio, ut o-
 lim, afficijberet, licet *Paulus*, stricto gladio, victum non laboranti negaret; ple-
 riqve tamen *Vacunæ* ac *Murciæ* aram exigere amant, ignavi fuci atque inutilia
 tandem terræ pondera.

En *Lector honorande*, Remoram studiorum, quam Parentes non minus,
 quam ipsi literarum studiosi, (aut potius otiosi) pleriqve injiciunt. E quorum
 numero haudquaquam fuit *Juvenis*, ab indole bona, ac laudabili literarum pro-
 fectu commendandus:

JOHANNES JACOBUS GIERISCHIUS, Torg.

hinc, uti ipsam judicavimus dignissimum, qui graviora in Academia aggredere-
 tur studia, ita & benignissimum ad *Albim Almam* amplexurus, ultimumque Musis
 nostris Vale dicitur, de modo *Vatæ*que, quam ipse ire convevit, in optimis artibus pro-
 ficiendi dicit, qui benevolam mentem auremqve præbeant O. O. Honoratissimi,
 amatissimum *Mularum Patroni* ac *Amici*, eâ, qua par est, humanitate obsecra-
 mus. Dab. Torgaviæ A. O. R. M. DCC. Die V. Kal. Octobr.

* Sen. Ep. 22. σ) Epist. 55. ζ) Ovid. L. 1. de Ponto. υ) *Lucan.* in Dial. Sup. ϕ) Ter.
 Alt. 4. Sc. 2. Heaut. χ) *Cic.* L. 2. Tuscul. Quæst. ψ) *Senec.* Ep. 8. ω) Ter.

78 M 437

TA → OL

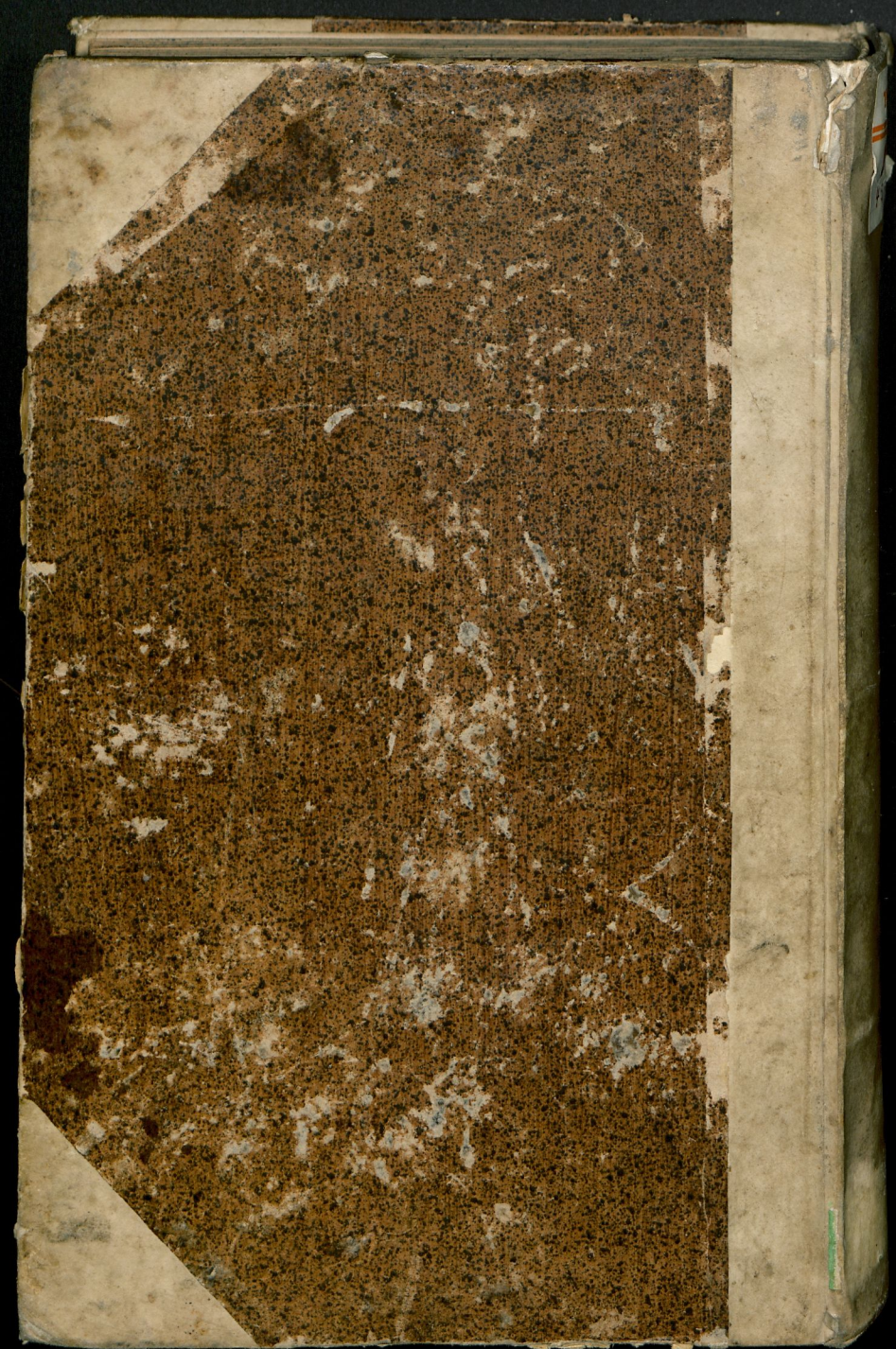
kein Rest.

nur 5A, Sta. verknüpft bisher

1077

21

MODUM VIAMQVE REGIAM

AD OPTIMARUM ARTIUM NOTITIAM
PERVENIENDI

IN ACTU ORATORIO VALEDICTORIO

Die 30. Septembr. 1701. hora 1.

ustrabit

R I

MI, PRUDENTISSIMI QVE

COBI *Gierisch*

Consulis, qui jam cum im-
meritissimi

ICEQVE DILECTUS

COBUS *Gierisch*

n Civis dignissimus,
evolè audiant

s, Patroni, Fautores

nici,

amanter invitantur,

atur,

STEINBRECHERO,

re.

Æ,

LACH. HEMPL